

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 660/2023-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Ellingerom, Wolkrova 41, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/58/2023 pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/58/2023 pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti vzatiu do väzby **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume **500 eur**, ktoré mu **j e** Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Krajský súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **442,38 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 6. novembra 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva

na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/58/2023 pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV ČVS: ORP-412/2-VYS-B4-2023 z 8. augusta 2023 trestne stíhaný pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ bol uznesením Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 52Tp/15/2023 z 11. augusta 2023 vzatý do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd uznesením sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 52Tp/15/2023 z 11. augusta 2023 a sám rozhodol o vzatí sťažovateľa do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta celkovú dobu konania o svojom vzatí do väzby, ktoré trvalo 58 dní. Túto dobu považuje za ústavne nonkonformnú, keďže takáto doba rozhodovania o osobnej slobode je „v absolútnom rozpore s judikatúrou“.

4. Sťažovateľ vo všeobecnosti konštatuje, že „Nakoľko väzba je najzávažnejším zásahom do základných ľudských práv, prikazuje Trestný poriadok OČTK, ale aj súdu, vo väzobných veciach konať prednostne a urýchlene, aby v prípade, ak je na to dôvod, mohol byť takýto zásah čo možno najskôr ukončený a aby bol minimalizovaný v čo možno najväčšej miere. Aj z tohto dôvodu ustanovenia upravujúce väzbu v sebe zahŕňajú pomerne krátke (počítané na hodiny a dni) a prísne stanovené lehoty, ktoré ak nie sú dodržané, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu z dôvodu, že jeho väzba sa stáva nezákonnou. Prepustenie z väzby na slobodu potom predstavuje akúsi formu kompenzácie za neprimeraný a neproporcionálny zásah do jeho práv (Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Tost/7/2021).“.

5. V konkrétnostiach rozviedol, že „k porušeniu môjho práva na urýchlené rozhodovanie o mojom vzatí do väzby došlo zo strany sťažnostného súdu, keďže Mestský súd Bratislava I ma uznesením zo dňa 11.08.2023 vzal do väzby s tým, že väzba mi začala plynúť od 08.08.2023. Následne dňa 14.08.2023 som proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť a sťažnostný súd o mojej sťažnosti rozhodol na neverejnom zasadnutí dňa 25.08.2023, pričom uznesenie Krajského súdu v Bratislave bolo môjmu obhajcovi doručené až dňa 05.10.2023, teda takmer dva mesiace od rozhodnutia.“. K uvedenému postupu krajského súdu argumentačne doplnil, že „lehota rozhodovania o väzbe sa určuje ako celok, teda od okamihu predloženia žiadosti obvineného o prepustenie z väzby až do okamihu doručenia rozhodnutia zo strany sťažnostného súdu.“. V závere sťažovateľ akcentoval, že „v prípade rozhodovania o väzbe sú akceptovateľné len lehoty počítané na dni, maximálne týždne a naopak za neakceptovateľné a odporujúce požiadavkám rýchlosti označil rozhodovanie v trvaní mesiaca a viac (napr. I. ÚS 229/2019, II. ÚS 86/2019, I. ÚS 88/2000, III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, III. ÚS 135/2009).“.

6. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal tento nález:

„1. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4Tpo/58/2023 zo dňa 25.08.2023 a postupom, ktorý predchádzal vydaniu tohto uznesenia, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo sťažovateľa na spravodlivý proces, ktoré je garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru, právo sťažovateľa na osobnú slobodu, ktoré je garantované čl. 17 ods. 1 čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy SR a právo na slobodu a bezpečnosť, ktoré je garantované čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru.

2. Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000 eur (slovom päťtisíc eur), ktoré mu je povinný Krajský súd v Bratislave vyplatiť do dvoch priznáva mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu SR.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

7. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 660/2023-13 z 12. decembra 2023 ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/58/2023 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/58/2023, ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

II.1. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Krajský súd poskytol stručnú rekapituláciu svojho postupu v čase od 18. augusta 2023, keď vec napadla krajskému súdu na sťažnostné konanie, až do 18. septembra 2023, keď krajský súd eviduje posledný úkon v napadnutom/sťažnostnom konaní. Poukázal na to, že o sťažnosti bolo rozhodnuté 25. augusta 2023, teda „13 pracovných dní od obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa.“. Následne bolo uznesenie krajského súdu sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 „sudcom spravodajcom vypracované dňa 12.09.2023, teda v rámci lehoty desiatich pracovných dní v zmysle § 172 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku.“. Napokon „po kontrole a podpise uznesenia zastupujúcim predsedom senátu dňa 14.09.2023, toto bolo podľa kontrolnej pečiatky expedované dňa 20.09.2023, teda na piaty pracovný deň od vyhotovenia rozhodnutia a bolo doručované sťažovateľovi, krajskej prokuratúre, obhajcovi obvineného a ústavu na výkon väzby.“. Krajský súd na rozdiel od samotného sťažovateľa nepotvrdil doručenie svojho uznesenia

18. septembra 2023, ako to konštatuje sťažovateľ, ale identifikoval 20. september 2023 ako deň jeho expedovania, pričom zo zberného súdneho spisu nevedel potvrdiť alebo vyvrátiť doručenie predmetného uznesenia obhajcovi sťažovateľa 5. októbra 2023. Čo sa týka tejto skutočnosti, krajský súd konštatoval, že *„nie je žiadny dôvod predpokladať, že by obhajcovi bolo uznesenie zo strany krajského súdu vypracované a zasielané v iný deň, než ďalším adresátom tak, ako to vyplýva z kancelárskej úpravy z 12.09.2023.“*. Zodpovednosť za prevzatie uznesenia sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 obhajcom sťažovateľa 5. októbra 2023 *„tunajší súd nenesie“*.

II.2. Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ v podanej replike odkazom na § 179 ods. 2 Trestného poriadku nesúhlasil s prevzatím svojej zodpovednosti za dátum prevzatia uznesenia krajského súdu sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 a, naopak, zvýraznil, že *„lehota sa určuje ako celok už od okamihu predloženia žiadosti obvineného o prepustenie z väzby až do okamihu doručenia rozhodnutia zo strany sťažnostného súdu.“*

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

III.1. Judikatúrne východiská:

10. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Je teda garantom ústavnosti a súdnym orgánom, ktorý je povinný chrániť dodržiavanie a rešpektovanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci vrátane všeobecných súdov. V zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Zo vzájomnej súvislosti týchto ustanovení vyplýva, že dohovor a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) naň sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave ústavy, a tým jednak normujú rámec, ktorý tieto orgány v konkrétnom prípade nemôžu prekročiť, a zároveň určujú ten, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov označených práv.

11. Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno vyvodiť základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré sú za splnenia ustanovených podmienok prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04).

12. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 ústavy) je obsiahnuté aj právo obvineného podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil

prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú (resp. primeranú dobu) alebo byť prepustený počas konania (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05). V označených ustanoveniach ústavy sú teda obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 34/07, IV. ÚS 333/08, IV. ÚS 263/2018, IV. ÚS 263/2018, I. ÚS 592/2023).

13. Článok 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby pozbavenie osobnej slobody bolo zákonné a v súlade s konaním ustanoveným zákonom, pričom dohovor tu priamo odkazuje na vnútroštátne právo a upravuje povinnosť dodržiavať hmotné aj procesné právne normy a taktiež povinnosť, aby každé pozbavenie osobnej slobody zároveň bolo v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou (k tomu pozri napr. Bozano proti Francúzsku, č. 9990/82 z 18. 12. 1986, bod 54; rozsudok Veľkej komory vo veci Benham proti Veľkej Británii z 10. 6. 1996, sťažnosť č. 19380/92, bod 40, rozsudok Veľkej komory vo veci Stanev proti Bulharsku zo 17. 1. 2012, sťažnosť č. 36760/06, bod 143; L. M. proti Slovinsku z 12. 6. 2014, sťažnosť č. 32863/05, bod 121).

14. Pokiaľ ide o tvrdené porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru, uvedené ustanovenie zaručuje jednak právo na urýchlený prieskum zbavenia osobnej slobody a jednak právo byť súdený v primeranej dobe alebo byť prepustený počas konania. Prvá časť ustanovenia je aplikovateľná na situáciu prvotnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody nasledujúcej bezprostredne po „zatknutí“ (prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby). Druhá časť ustanovenia potom zaručuje právo na primeranú dĺžku väzby ako takej. K porušeniu uvedeného ustanovenia môže dôjsť vtedy, keď bude prekročená maximálna povolená dĺžka väzby stanovená vnútroštátnym právom, alebo vtedy, ak väzba presiahne dobu, po ktorú je skutočne nevyhnutná pre dosiahnutie účelu trestného konania. Nesmie teda dôjsť k situácii, keď by osoba, ktorá je až do vynesenia odsudzujúceho rozsudku považovaná za nevinnú, niesla za okolností daného prípadu väčšiu obeť, než od nej bolo možné rozumne očakávať (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, č. 2122/64, bod 4).

15. Z už ustálenej judikatúry ESĽP vyplýva, že väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

16. Ústavný súd stabilne judikuje, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, I. ÚS 423/2020, I. ÚS 564/2020, I. ÚS 592/2023). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

17. Pokiaľ ide o otázku urýchlenosti konania, túto je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu (rozsudok Veľkej komory vo veci Inseher proti Nemecku zo 4. 12. 2018, sťažnosti č. 10211/12 a č. 27505/14, bod 252).

18. Požiadavka urýchlenosti je menej prísna, ak ide o konanie pred odvolacím (sťažnostným) súdom (rozsudok vo veci Abdulkhakov proti Rusku z 2. 10. 2012, sťažnosť č. 14743/11, bod 198,

Lebedev proti Rusku). Avšak vzhľadom na skutočnosť, že „v stávke“ je osobná sloboda jednotlivca, štát musí zabezpečiť, aby bolo konanie vedené čo najrýchlejšie (rozsudok Veľkej komory vo veci Khlaifia a ďalší proti Taliansku z 15. 12. 2016, sťažnosť č. 16483/12, bod 131).

III.2. Posúdenie veci:

19. Ústavný súd v predmetnej veci ustálil, že sťažovateľ bol uznesením Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 52Tp/15/2023 z 11. augusta 2023 vzatý do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré sťažovateľ napadol sťažnosťou podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku. Súdny spis napadol krajskému súdu ako súdu sťažnostnému 18. augusta 2023 a krajský súd o sťažovateľom podanej sťažnosti smerujúcej proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol svojím uznesením sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 52Tp/15/2023 z 11. augusta 2023 a sám rozhodol o vzatí sťažovateľa do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Tento postup krajského súdu hodnotí ústavný súd ako zodpovedajúci už uvedeným judikatúrnym požiadavkám. Následne však ústavný súd zaznamenal nesústredenú činnosť krajského súdu, ktorý potreboval lehotu 16 dní na písomné vyhotovenie svojho uznesenia sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 a potom ešte dobu dvoch dní na jeho kontrolu, resp. kontrolu konceptu predmetného rozhodnutia a ďalších 7 dní na jeho expedovanie, k čomu mal pristúpiť 20. septembra 2023. Na tomto mieste sa argumentácia sťažovateľa a krajského súdu rozchádza, keď sťažovateľ konštatuje prevzatie uznesenia sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 18. septembra 2023, čo odporuje zisteniu krajského súdu, ktorý mal predmetné rozhodnutie expedovať až 20. septembra 2023. Obhajca sťažovateľa mal predmetné uznesenie prevziať až 5. októbra 2023.

20. Východiskovým zistením je skutočnosť, že krajský súd žiadnym spôsobom neozrejmil, prečo potreboval lehotu 16 dní na koncipovanie rozhodnutia, 2 dni na jeho kontrolu a 7 dní na jeho expedovanie. Celkovo tak krajský súd konal nesústredene 2/3 celkovej doby, ktorú potreboval na rozhodnutie o sťažovateľom podanej sťažnosti. Ústavný súd už v naznačených súvislostiach judikoval, že v situácii, keď dĺžka rozhodovania všeobecného súdu vo väzobnej veci už na prvý pohľad nesplňa požiadavky urýchlenu (na jednom stupni nie viac ako jeden mesiac), je úlohou príslušného súdu vysvetliť dôvody oneskorenia alebo poukázať na výnimočné okolnosti ospravedlňujúce takéto oneskorenie (porov. rozsudok Veľkej komory vo veci Musiał proti Poľsku z 25. 3. 1999, sťažnosť č. 24557/94, bod 44; tiež rozsudok vo veci Koendjibiharie proti Holandsku z 25. 10. 1990, sťažnosť č. 11487/85, bod 29; I. ÚS 423/2020). Krajský súd v rámci svojej argumentácie neposkytol uspokojivé odôvodnenie priebehu svojho konania, čím tak splnenie judikatúrne definovanej povinnosti v kontexte zákonnej úpravy podľa § 172 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku (poskytujúcej maximálne prípustný limit, na ktorý sa vytvára iný procesný pohľad v súvislosti s nadväzujúcimi administratívnymi úkonmi) nezabezpečil s relevanciou (dokonca, aj keď nie výrazne) ústavných parametrov.

21. Na druhej strane ústavný súd nesúhlasí s argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej dôsledkom prieťahového postupu krajského súdu v napadnutom konaní bolo v sekundárnej rovine porušenie označených práv sťažovateľa aj pri podaní žiadosti (rozumej ďalšej žiadosti) o prepustenie z väzby, keďže na účel podania ďalšej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je rozhodujúci deň

rozhodnutia sťažnostného súdu (II. ÚS 376/2017, IV. ÚS 78/2019, I. ÚS 402/2023, I. ÚS 593/2023), nie deň doručenia jeho rozhodnutia, k čomu došlo 25. augusta 2023.

22. Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Za súčasť konania sa z tohto uhla pohľadu považuje aj rozhodnutie krajského súdu uznesením sp. zn. 4Tpo/58/2023 z 25. augusta 2023 uvedené v petite ústavnej sťažnosti, také ponímanie však zohľadňuje len prietahový aspekt konania, preto ústavný súd neriešil otázku zrušenia označeného rozhodnutia ako neaktuálnu (k tomu v nadväznosti aj nasledujúca časť odôvodnenia).

IV.

Návrh na prepustenie z väzby na slobodu a priznanie finančného zadost'účinenia

IV.1. Návrh na prepustenie z väzby na slobodu:

23. Návrhu sťažovateľa na jeho prepustenie z väzby na slobodu nebolo možné vyhovieť (bod 4 výroku tohto nálezu), pretože podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za dôvod na prepustenie obvineného z väzby možno považovať takú situáciu, keď sa v trestnej veci riešenej väzobne, pokiaľ ide o primárny predmet konania (so základom pre rozhodovanie o vine), nekoná zo strany orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Pomalé rozhodovanie o väzbe, resp. o jej ďalšom trvaní spravidla nie je dôvodom na zrušenie väzobného rozhodnutia všeobecného súdu a prepustenie obvineného z väzby (porov. I. ÚS 423/2020 – publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 42/2020, bod 44, I. ÚS 564/2020 – publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 22/2021, bod 24, v obsahovej nadväznosti aj napr. II. ÚS 86/2019, I. ÚS 452/2021). Výnimkou z tohto pravidla sú napríklad tie prípady, keď priamo zo zákona vyplýva lehota, v ktorej má byť o väzbe rozhodnuté, spojená so sankciou prepustenia obvineného z väzby na slobodu (II. ÚS 80/2015, I. ÚS 288/2017). Ani v materiálnych parametroch samotného konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby nie je dôvod na nariadenie prepustiť ho na slobodu.

IV.2. Návrh na priznanie finančného zadost'účinenia:

24. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadost'účinenia v sume 5 000 eur, čo odôvodňuje dôležitosťou práv, ktoré sú v danej veci „v stávke“ (urýchlené rozhodnutie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu), a intenzitou zásahu do nich, možnosťou podať žiadosť o prepustenie z väzby.

25. Ústavný súd považoval v tomto prípade za potrebné priznať sťažovateľovi finančné zadost'účinenie na dovŕšenie ochrany jeho práv (I. ÚS 423/2020, I. ÚS 564/2020), ktoré boli postupom krajského súdu v napadnutom konaní porušené. Vychádzal pritom zo zásady spravodlivosti (II. ÚS 135/2018, I. ÚS 452/2021), ako aj zo zisteného obdobia prietahov spočívajúcich v nesústredenej činnosti krajského súdu majúcej za následok oneskorenie, ako je definované v predchádzajúcej časti tohto odôvodnenia. Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadost'účinenia od krajského súdu v sume 5 000 eur. Ústavný súd považoval túto

požiadavku za primeranú do sumy 500 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

26. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

27. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

28. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

29. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2023, a to prevzatie a príprava zastupovania a písomné podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, a 1 úkon právnej pomoci vykonaný v roku 2024. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 2 úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov konania vo výške 417,34 eur a dvakrát režijný paušál vo výške 25,04 eur, spolu tak suma 442,38 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Za úkon právnej služby v roku 2024, a to repliku sťažovateľa, náhradu trov konania nepriznal, keďže z neho nevyplynuli iné ako dosiaľ známe skutočnosti (bod 4 výroku tohto nálezu).

30. Priznanú náhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

31. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2024

Libor Duľa
predseda senátu